

นิพนธ์ต้นฉบับ

Original article

การพัฒนา รูปแบบการ จัดกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อการ เปลี่ยนแปลง เพื่อส่งเสริม ความสามารถ ด้านการ คิด สร้างสรรค์ และ ความฉลาด ทางอารมณ์ ของ ผู้นำ นักศึกษา

พิศิษฐ์ พลธนะ ปร.ด.*

นภดล เลือดนักรบ ปร.ด.**

ภราดร ยิ่งยวด พย.ม.***

* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

** วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

*** วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี

วันรับ:	12 พ.ย. 2561
วันแก้ไข:	25 ธ.ค. 2561
วันตอบรับ:	11 ม.ค. 2562

บทคัดย่อ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการ จัดกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อส่งเสริม ความสามารถ ด้านการ คิดสร้างสรรค์ และ ความฉลาด ทางอารมณ์ ของ ผู้นำ นักศึกษา และ (2) ศึกษา ประสิทธิภาพ ของ รูปแบบ ขั้นตอน การศึกษามี 5 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษา สภาพการณ์ จากเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง และ สัมภาษณ์ นักศึกษา ระยะที่ 2 การสร้าง และ พัฒนารูปแบบ และ การ ทบทวน วรรณกรรม ที่เกี่ยวข้อง มา กำหนด กรอบ แนวคิด เบื้องต้น ในการสร้าง และ กำหนด องค์ประกอบ ของรูปแบบ ระยะที่ 3 การศึกษานำร่อง เพื่อศึกษาความเป็นไป ได้ของรูปแบบ การ จัดกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อการส่งเสริม ความสามารถ ด้านการ คิดสร้างสรรค์ และ ความฉลาด ทางอารมณ์ ของ ผู้นำ นักศึกษา ระยะที่ 4 พัฒนารูปแบบ การ จัดกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลง ระยะที่ 5 ประเมิน ประสิทธิภาพ ของรูปแบบ จาก (1) ความสามารถ ด้านการ คิดสร้างสรรค์ และ ความฉลาด ทางอารมณ์ (2) ความพึงพอใจ ต่อรูปแบบ และ (3) รับรองรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มตัวอย่าง เป็น ผู้นำ นักศึกษา วิทยาลัย เครือข่าย ภาคกลาง และ ผู้ทรงคุณวุฒิ เก็บรวบรวม ข้อมูล โดยใช้ แบบสอบถาม และการ สทนากลุ่ม วิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent t-test วิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบ ที่พัฒนา ขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ หลัก คือ (1) ผู้สอน (2) ประสบการณ์จริง (3) เครื่องมือ การเรียนรู้ (4) กระบวนการ จัดการ เรียนรู้ และ (5) เทคโนโลยี สนับสนุน การเรียนรู้ โดย กระบวนการ ประกอบด้วย การเผชิญ กับวิกฤติการณ์ การตรวจสอบตนเอง การประเมิน สมมุติฐาน เดิมของตน อย่างจริงจัง การเปิดใจยอมรับ การเปลี่ยนแปลง การค้นหา ทางเลือก ใหม่ การวางแผน การกระทำ ใหม่ การหาความรู้ และ ทักษะ สำหรับการ ปฏิบัติตามแผน การเริ่มทดลอง ทำตาม บทบาท ใหม่ การสร้าง ความสามารถ และ ความมั่นใจ ใน บทบาท ใหม่ การบูรณาการ ความรู้ ใหม่ การประเมิน ประสิทธิภาพ ของรูปแบบ พบว่า ความสามารถ ด้านการ คิดสร้างสรรค์ และ ความฉลาด ทางอารมณ์ ของ ผู้นำ นักศึกษา เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยเพิ่ม จาก 3.64 เป็น 4.42 และ 3.68 เป็น 4.51 ตามลำดับ นักศึกษามี ความพึงพอใจ ระดับ มาก ผู้ทรงคุณวุฒิ รับรองรูปแบบ โดยเห็น ว่าสามารถ ใช้ ในการ พัฒนา นักศึกษา ที่ส่งเสริม ความสามารถ ด้านการ คิดสร้างสรรค์ และ ความฉลาด ทางอารมณ์

คำสำคัญ: การเรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลง, การคิดสร้างสรรค์, ความฉลาดทางอารมณ์

บทนำ

หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ”(1) สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งบทบาทของผู้สอนที่สำคัญ คือ การเรียนรู้บุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นเด็กยุคใหม่ ยุคเจนเนอเรชัน (generation Z) โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเองหรือผู้สอนไม่จำเป็นต้องสอน แต่เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก (facilitate) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติหรือค้นคว้าด้วยตนเอง เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับการเรียนรู้และดำรงชีวิตของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ใหญ่ (adult learning) โดยนำการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (transformative learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างลึกซึ้ง โดยผ่านประสบการณ์ตรงเพื่อสร้างสำนึกใหม่ที่เปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ ก่อให้เกิดความเข้าใจในตนเอง เข้าใจโลกและความสัมพันธ์ทางสังคม มีความตื่นรู้ ความสมดุลของชีวิต มีทักษะในการค้นคว้า การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การสะท้อนคิด (reflection) มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ รวมทั้งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถสร้างทีมสุขภาวะเพื่อสังคมที่เป็นธรรมและสันติสุข(2) เมื่อพิจารณาแนวนโยบายการจัดการศึกษาของสถาบันพระบรมราชชนกที่ทำหน้าที่กำกับดูแลวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศที่สอดคล้องกับแนวคิดของการศึกษาโลกในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลง (transforma-

tive education) และเน้นพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ โดยระบุไว้ในคุณลักษณะของผู้เรียนที่ต้องพัฒนาในข้อ 2 คือ ความใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อใช้ในการปรับตัวในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว(3) ทั้งนี้ วิชาชีพการพยาบาล การสาธารณสุข และแพทย์แผนไทย เป็นสาขาวิชาชีพที่ต้องให้การดูแล และรับผิดชอบเกี่ยวกับชีวิตของมนุษย์ ต้องเผชิญกับความทุกข์ทรมานความเศร้าโศกของผู้ใช้บริการและครอบครัว ดังนั้นนักศึกษาที่กำลังศึกษาเล่าเรียนในสาขาวิชาชีพนี้จึงจำเป็นต้องมีความอดทน เสียสละ แสดงสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจเขามาใส่ใจเราและมีความเข้าใจในสภาพอารมณ์และการแสดงออกของผู้รับบริการ เพื่อที่นักศึกษาจะสามารถปรับตัวได้กับสถานะต่างๆ ของใช้บริการและศึกษาในหลักสูตรจนประสบความสำเร็จได้(4)

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญอย่างยิ่งว่าผู้นำนักศึกษา จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ โดยใช้จัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (transformative learning) ร่วมกับการนำเทคโนโลยีโทรคมนาคมซึ่งเป็นเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษาสำคัญที่จะช่วยถ่ายทอด พัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม นำไปสู่การเรียนรู้องค์ความรู้พื้นฐานที่นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทุกที่ทุกเวลา สามารถทบทวนเนื้อหาหลังจากเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติงานพยาบาลบนหอผู้ป่วยและในชุมชน ตลอดจนการทบทวนเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว สามารถปฏิบัติงานในวิชาชีพ ดำรงชีพท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) โดยพื้นที่ในการวิจัยเป็นวิทยาลัยเครือข่ายภาคกลาง 1 สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 7 แห่ง การวิจัยจำแนกเป็น 5 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation analysis) โดยการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (transformative learning) การคิดเชิงสร้างสรรค์ (creative thinking) และความฉลาดทางอารมณ์ (emotional intelligence: EI) วิเคราะห์ความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา โดยใช้แบบประเมิน การสนทนากลุ่ม และแบบสัมภาษณ์

ระยะที่ 2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยและพัฒนาารูปแบบการศึกษาจากระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของงานวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาและด้านพฤติกรรมศาสตร์ จำนวน 5 คน และนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงเครื่องมือของงานวิจัยก่อนนำไปใช้ในการศึกษานำร่อง โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น

2.1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบประเมิน ได้แก่ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ จำนวน 42 ข้อ จำแนกเป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพโดยรวม ด้านทัศนคติต่อปัญหา การแก้ปัญหาและการเปลี่ยนแปลง ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านทัศนคติต่อรูปแบบของการเรียนและกฎเกณฑ์ของวิทยาลัย ด้านการทำงานเป็นทีม และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษาศาสตราจารย์ ประกอบด้วย เก่ง สุข จำนวน 50 ข้อ วิเคราะห์ความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's alpha coefficient เท่ากับ 0.84 และ 0.91 ตามลำดับ

2.2. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา ได้รูปแบบที่มีองค์ประกอบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ (1) ผู้สอน (2) ประสบการณ์จริง (3) เครื่องมือการเรียนรู้ และ (4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการ

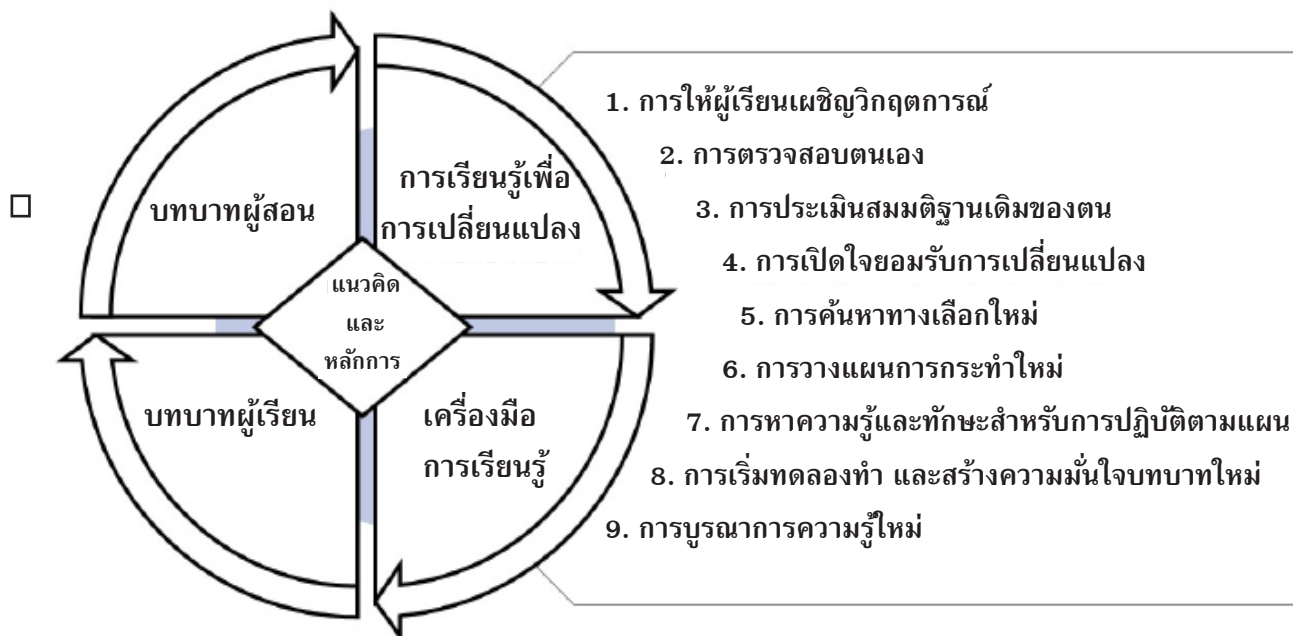
ส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน คือ

- 1) การให้ผู้เรียนการเผชิญกับวิกฤติการณ์
- 2) การตรวจสอบตนเอง
- 3) การประเมินสมมติฐานเดิมของตน
- 4) การเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 5) การค้นหาทางเลือกใหม่
- 6) การวางแผนการกระทำใหม่
- 7) การหาความรู้และทักษะสำหรับการปฏิบัติตามแผน
- 8) การเริ่มทดลองทำ และสร้างความมั่นใจบทบาทใหม่
- 9) การบูรณาการความรู้ใหม่

ตรวจสอบคุณภาพโดยประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ผ่าน คือ 3.50 ผลการประเมินพบว่า รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.41 โดยสรุปรูปแบบตามภาพที่ 1

ระยะที่ 3 การศึกษานำร่อง (pilot study) การศึกษานำร่องมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษาในสถานการณ์จริง โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลแกนนำ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ จำนวน 30 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของขั้นตอนเวลาในการจัดกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้และดำเนินแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัย

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ก่อนพัฒนา

ผลการศึกษาสำรวจจากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ลำดับชั้นมีความเหมาะสม นักศึกษาให้ความร่วมมือ สนใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี และนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนารูปแบบระยะที่ 4 ดังนี้

1) เพิ่มองค์ประกอบหลักในเรื่องของเทคโนโลยี สนับสนุนการเรียนรู้ จากเดิมที่มีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ เป็น 5 องค์ประกอบหลัก คือ (1) ผู้สอน (2) ประสบการณ์จริง (3) เครื่องมือการเรียนรู้ และ (4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ (5) เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้

2) ปรับปรุงรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา โดย (1) นำเครื่องมือการเรียนรู้ได้แก่ กระบวนการสุนทรียสนทนา กระบวนการสะท้อนคิด กระบวนการฟังอย่างลึกซึ้ง มาใช้ส่งเสริมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน (2) เพิ่มขึ้นเตรียม ด้วยการ

จำลองสถานการณ์ เพื่อฝึกใช้เครื่องมือในการเรียนรู้ได้แก่ กระบวนการสุนทรียสนทนา กระบวนการสะท้อนคิด กระบวนการฟังอย่างลึกซึ้ง ให้มีความละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษา ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม และ (3) เพิ่มขึ้นติดตามประเมินผล ประกอบด้วย การนำเสนอนวัตกรรม การแสดงนิทรรศการ การประกวดนวัตกรรม และการเผยแพร่นวัตกรรม

ระยะที่ 4 พัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (development of transformative learning) ด้วยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ จากระยะที่ 3 การศึกษานำร่อง มาพัฒนาองค์ประกอบ และรูปแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยมีการพัฒนารูปแบบ ดังนี้

1) พัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการ

เปลี่ยนแปลง (Design and development of transformative learning) เพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้รูปแบบที่มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ (1) ผู้สอน (2) ประสบการณ์จริง (3) เครื่องมือการเรียนรู้ (4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ (5) เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้

2) พัฒนาขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย (1) ขั้นตอนเตรียมการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ (2) การเรียนการสอนการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย

- 2.1) การให้ผู้เรียนเผชิญกับวิกฤติการณ์
- 2.2) การตรวจสอบตนเอง
- 2.3) การประเมินสมมติฐานเดิมของตน
- 2.4) การเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 2.5) การค้นหาทางเลือกใหม่
- 2.6) การวางแผนการกระทำใหม่
- 2.7) การหาความรู้และทักษะสำหรับปฏิบัติตามแผน
- 2.8) การเริ่มทดลองทำ และสร้างความมั่นใจบทบาทใหม่

2.9) การบูรณาการความรู้ใหม่

3) ขั้นตอนติดตามประเมินผล

ระยะที่ 5 การศึกษาผลของรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ ไปใช้ในการส่งเสริมผู้ศึกษานักศึกษา วิทยาลัยเครือข่ายภาคกลาง สถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1) รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิด

สร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือปฏิบัติตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

2) แบบประเมินความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ จำนวน 42 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก

3) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ จำนวน 52 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก

4) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษาต่อกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และเปรียบเทียบความแตกต่างความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ ก่อนและหลังการทดลองด้วยสถิติ dependent t-test

ผลการศึกษา

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ศึกษานักศึกษาพยาบาลศาสตร์ พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ อาทิ (1) ผู้สอน (2) ประสบการณ์จริง (3) เครื่องมือการเรียนรู้ (4) กระบวนการจัดการเรียนรู้และ (5) เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย (1) ขั้นตอนเตรียมการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ (2) ขั้นตอนดำเนินการ

พัฒนาผู้นำนักศึกษา ประกอบด้วย (2.1) การให้ผู้เรียนเผชิญกับวิกฤตการณ์ (2.2) การตรวจสอบตนเอง (2.3) การประเมินสมมติฐานเดิมของตน (2.4) การเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง (2.5) การค้นหาทางเลือกใหม่ (2.6) การวางแผนการกระทำใหม่ (2.7) การหาความรู้และทักษะสำหรับการปฏิบัติตามแผน (2.8) การเริ่มทดลองทำ และสร้างความมั่นใจบทบาทใหม่ (2.9) การบูรณาการความรู้ใหม่ และ (3) ขึ้นติดตามประเมินผลโดยสรุปรูปแบบดังภาพที่ 2

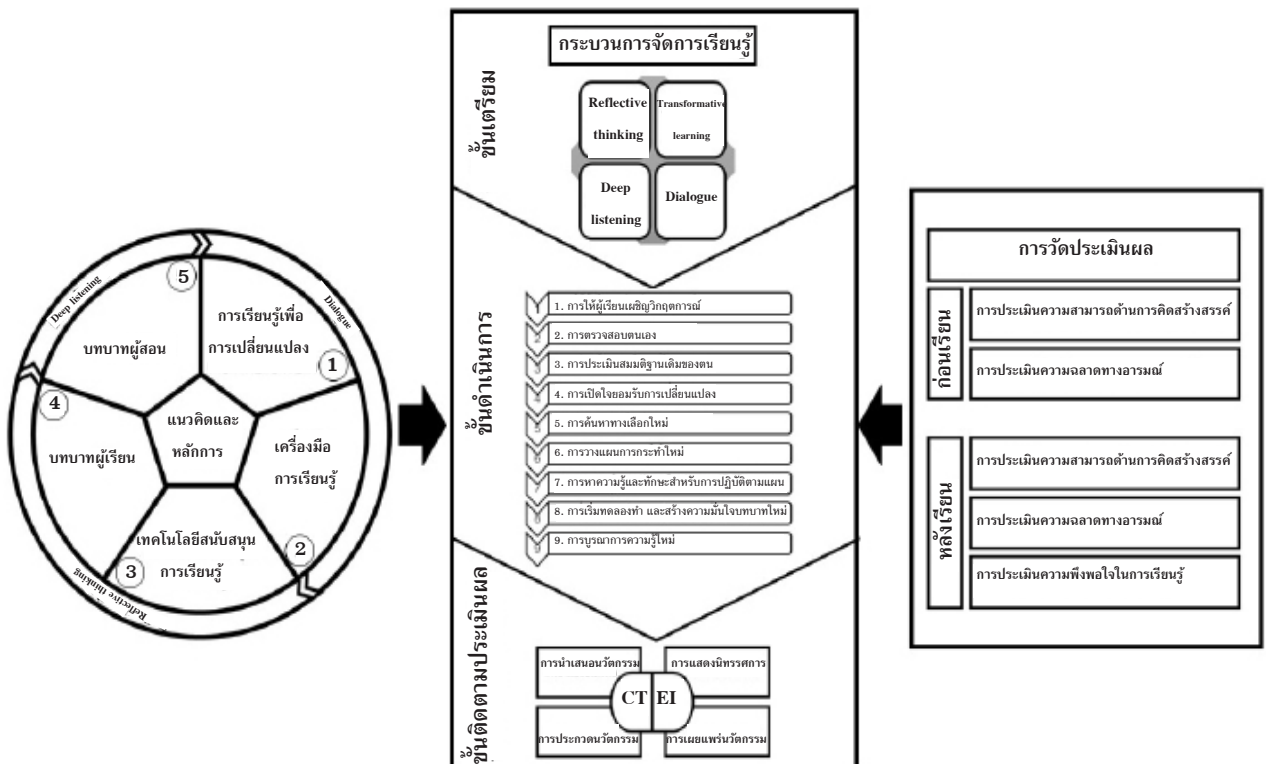
2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของผู้นำนักศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ และจำแนกรายด้าน ได้แก่ ด้าน

บุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อการแก้ปัญหาและการเปลี่ยนแปลง อิทธิพลของสังคม ทักษะคิดต่อรูปแบบของการเรียนและกฎเกณฑ์ของวิทยาลัย การทำงานเป็นทีม และความฉลาดทางอารมณ์ที่ประกอบด้วย เก่ง ดี มีสุข หลังการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2 การประเมินความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษาต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ผู้นำนักศึกษามีความพึงพอใจระดับมาก

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำศึกษาพยาบาลศาสตร์

วิจารณ์

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ (1) ผู้สอน (2) ประสบการณ์จริง (3) เครื่องมือสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ (4) กระบวนการเรียนรู้ และ (5) เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ โดยนำกระบวนการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (transformative learning: TL) มาสร้างแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา⁽⁵⁾ ได้แก่

1) การเผชิญกับวิกฤตการณ์ที่ไม่เป็นไปตามมุมมองเดิมของตน (disorienting dilemma)

2) การตรวจสอบตนเอง (self-examination)

3) การประเมินสมมติฐานเดิมของตนอย่างจริงจัง (critical assessment of assumptions) เป็นขั้นตอนการประเมินอย่างพิถีพิถันที่เกี่ยวกับสมมติฐานและชุดความเชื่อ ทั้งในเชิงการเห็นความจริงเชิงสังคมวัฒนธรรมหรือจิตใจ

4) การเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง (recognition that one's discontent and the process of transformation is shared) คือ ขั้นตอนการเห็นว่าเริ่มมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับความไม่พอใจในตนเองและกระบวนการเปลี่ยนแปลงตนเอง รวมถึงตระหนักด้วยว่าคนอื่นก็เคยผ่านการเปลี่ยนแปลงทำนองนี้มาแล้ว

5) การค้นหาทางเลือกใหม่ (exploration of options) เป็นขั้นการสำรวจทางเลือกความเป็นไปได้ในบทบาทสัมพันธภาพและการกระทำใหม่

6) การวางแผนการกระทำใหม่ (planning a course of action) ในขั้นนี้เป็นการวางแผนขั้นตอนของการกระทำ-

ทำที่จะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคต

7) การหาความรู้และทักษะสำหรับการปฏิบัติตามแผน (acquiring knowledge and skill necessary for acting on new meaning) คือ ขั้นการแสวงหาความรู้และทักษะที่จำเป็นในการนำแผนไปปฏิบัติ

8) การเริ่มทดลองทำและสร้างความมั่นใจตามบทบาทใหม่ (trying on new roles provisionally) เป็นขั้นการทดลองปฏิบัติในชีวิตจริง กระทำและสร้างความมั่นใจในบทบาทใหม่

9) การบูรณาการและผนวกจนเป็นวิถีชีวิตตามมุมมองใหม่ของตน (reintegrating the new perspective into one's life) ซึ่งเป็นการหลอมรวมเข้ากับวิถีชีวิต โดยสิ่งที่ทำที่เป็นนั้นมาจากมุมมองของตนเองอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการและขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (transformative learning: TL) ผู้วิจัยนำแนวคิดกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์⁽⁶⁾ ได้แก่ การค้นหาข้อเท็จจริง (fact finding) ผลจากการค้นหาข้อเท็จจริงนำไปสู่ขั้นตอนที่สองคือการค้นพบปัญหา (problem finding) บุคคลจะพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร เป็นอย่างไร นำไปสู่ขั้นตอนการค้นหาความคิด (idea finding) โดยประมวลความคิดหรือข้อมูลที่มีเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการค้นพบแนวทางแก้ไข นำไปสู่ขั้นตอนสุดท้ายคือการยอมรับแนวทาง (acceptance finding) ทั้งนี้ ในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้การสนทนาเชิงวิพากษ์ (critical discourse) ให้ผู้นำนักศึกษา ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และเจตคติต่อความคิดสร้างสรรค์ ด้วยวิธีของสุนทรียสนทนา (dialogue) โดยกำหนดประเด็นที่ชัดเจน เพื่อทำความเข้าใจ ประเมินตรวจสอบ และพิสูจน์ความหมาย มุมมอง ความเชื่อ ความรู้สึก คุณค่าของการได้มาซึ่งความรู้ที่เป็นความจริงและความถูกต้องของทางออกหรือการกระทำที่นำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุดที่จะมีผลต่อการกระทำนั้น ผลที่ได้จากการพูดคุยคือ เกิดการตัดสินใจหรือการตีความอย่างใหม่ รวมถึงเห็นมุมมอง ความเชื่อและการให้เหตุผลที่ถูกต้องและครอบคลุมมากขึ้นกว่าเดิม ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้

รู้ภายในของตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น⁽⁷⁾ นำไปสู่ความเชื่อและการให้เหตุผลที่มีความถูกต้องและครอบคลุมมากขึ้นกว่าเดิมนำไปสู่การเป็นตัวของตัวเองที่เข้มแข็ง แจ่มชัดและชัดเจน ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของการสนทนาเชิงวิพากษ์ คือ การมี “วุฒิภาวะทางอารมณ์” ได้แก่ การตระหนักรู้ ควบคุมตนเองได้ การเห็นอกเห็นใจ การตั้งมั่น ความกระตือรือร้นการซื้อตรงต่อตนเอง การคิดอย่างแจ่มชัด ทักษะทางสังคม

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา ผู้วิจัยเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิ การนำเทคโนโลยีและวิธีการเรียนการสอนสมัยใหม่มาผสมผสาน เน้นปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอนในกลุ่มผู้นำนักศึกษา โดยกิจกรรมเน้นความท้าทายให้ผู้นำนักศึกษากลับคิดและแสดงออกต่อการเรียนเพื่อรอบรู้ การกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ของกิจกรรมและการประเมินตามสภาพจริงเพื่อสร้างความคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (transformative learning: TL) รวมทั้งนำเทคโนโลยีโทรคมนาคม อาทิ Facebook และ Line เข้าสู่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มและระหว่างบุคคล เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเองและเพื่อผู้นำนักศึกษาต่างวิทยาลัย ทั้งนี้ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ นอกจากนี้ ผู้นำนักศึกษาสะท้อนคิดเกี่ยวกับความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ที่เพิ่มสูงขึ้นหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา

โดยค่าเฉลี่ยความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ และจำแนกรายด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อการแก้ปัญหาและการเปลี่ยนแปลง อิทธิพลของสังคม ทักษะติดต่อรูปแบบของการเรียนและกฎเกณฑ์ของวิทยาลัย การทำงานเป็นทีม และความฉลาดทางอารมณ์ที่ประกอบด้วยเก่ง ดี มีสุข สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่กล่าวว่า “หลักการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” ซึ่งลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ตามที่ต้องการ คือ มีความรู้ ทักษะด้านวิชาการ วิชาชีพ มีสติปัญญาและวิจารณญาณ มีวิธีการคิดอย่างเป็นระบบและสามารถแก้ไขปัญหาได้⁽⁸⁾ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะถูกนำมาใช้ในทุกสาระการเรียนรู้ เพราะสามารถพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ตลอดจนกระบวนการคิด สติปัญญาและทัศนคติ ซึ่งเป็นการพัฒนาหัวใจปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ อันจะนำไปสู่การเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข⁽⁹⁾

นอกจากนี้ ยังพบว่า ความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษาต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ผู้นำนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์จากการใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงร่วม

กับการนำเทคโนโลยีโทรคมนาคม อาทิ Facebook และ Line เข้าสู่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มและระหว่างบุคคล เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเองและผู้นำนักศึกษาต่างวิทยาลัย ส่งผลให้ผู้นำนักศึกษาวิทยาลัยเครือข่ายภาคกลาง 1 สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ที่นำไปสู่ความฉลาดทางอารมณ์ต่อตนเองและผู้นำนักศึกษาต่างวิทยาลัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของแมค อลิสเตอร์ และคณะ⁽¹⁰⁾ ที่ประยุกต์แนวคิดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงมาใช้ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยเน้นวิธีการจัดการเรียนการสอน 3 รูปแบบ ให้กับนักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปี ได้แก่ (1) การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์/ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (2) การสร้างจิตสำนึกวิเคราะห์และ (3) การแสดงให้ผู้เรียนเห็นวิธีการแก้ปัญหาของผู้รับบริการในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งวิธีการที่นำมาใช้ประกอบด้วย การตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบตนเอง ได้คิด วิเคราะห์ กระตุ้นให้ผู้เรียนมองภาพอนาคตของการพยาบาลแบบใหม่ การสร้างกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นการทำงานแบบกลุ่มเพื่อระดมสมอง และฝึกการวิพากษ์ความคิด การฟังอย่างลึกซึ้ง การไม่ตัดสินผู้อื่น การห้อยแขวนความรู้สึกที่ยังไม่ชัดเจนไว้ก่อนในระหว่างการสนทนากับผู้อื่น เพื่อไม่ให้เกิดการโต้แย้งในระหว่างการสนทนา การแสดงบทบาทสมมติและการสะท้อนคิด ซึ่งผู้สอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ครอบคลุม ให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์และจัดสรรเวลาให้เพียงพอต่อการเรียนรู้⁽¹¹⁾

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรจัดเตรียมความพร้อมของทรัพยากรการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้พร้อมกับการจัดการเรียนการสอน
2. ผู้สอนควรเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกระบวนการสนทริยสนทนา กระบวนการสะท้อนคิด กระบวนการฟัง

อย่างลึกซึ้ง เตรียมการแก้ปัญหาต่างๆ ของผู้เรียน เตรียมการตั้งคำถามที่เหมาะสม เอื้ออำนวยการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสามารถพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ จากโครงการที่กำหนด

3. ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านอื่นๆ เช่น การคิดอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล เป็นต้น

4. ควรศึกษาเพื่อขยายผลรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์และความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำนักศึกษา ในวิทยาลัยอื่นๆ ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์; 2542.
2. โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์, บรรณาธิการ. อุดมศึกษาเพื่อการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง. งานระพีเสวนา ครั้งที่ 5/7; 1 ธันวาคม 2553; ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมราม่า การ์เด้น, กรุงเทพมหานคร. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2553. หน้า 89-110.
3. สถาบันพระบรมราชชนก. คู่มือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2556. นนทบุรี: ยุทธธรรมาการพิมพ์; 2556.
4. วลัยนารี พรหมลา. ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในจังหวัดปทุมธานี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2558;2:432-8.
5. Mezirow J. Learning as transformation: critical perspectives on a theory in progress. San Francisco: Jossey-Bass; 2000.

6. Torrence EP. Guiding creative talent. New Jersey: Prentice Hall; 1962.
7. วิจารย์ พานิช. การจัดการความรู้ [อินเทอร์เน็ต]. 2553 [สืบค้น เมื่อ 9 ต.ค. 2561]. แหล่งข้อมูล: http://qa.siam.edu/KM/KM_Article4.pdf
8. กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: พรินทวาทกราฟฟิค; 2553.
9. อภรณ์ ใจเที่ยง. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. วารสารคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม 2544;3:13-25.
10. McAllister M, Venturato L, Johnston A, Rowe J, Tower M, Moyle W. Solution focused teaching: a transformative approach to teaching nursing. Int J Nurs Educ Scholarsh 2006;3:1-13.
11. ทิศนา ขัมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2558.

Abstract: Development of Transformative Learning Model to Enhance Creative Thinking Ability and Emotional Intelligence of Student Leaders

Pisit Poltana, Ph.D.*; Napadon Leaudnakrob, Ph.D.; Paradorn Yingyoud, M.N.S *****

** Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi; ** Boromarajonani College of Nursing Uttaradit; *** Boromarajonani College of Nursing Changwat Nonthaburi, Thailand*

Journal of Health Science 2019;28(Special Issue):42-52.

The purposes of the research and development were to (1) develop a transformative learning model to enhance creative thinking ability and emotional intelligence of students leader, and (2) examine the effectiveness of the model. The study was composed of five phases. Phase 1: Situation analysis via document review, in depth interviews of students leader and assessment of creativity and emotional Intelligence ability of students leader; 2: Design and development of a transformative learning model by synthesizing the data from phase 1 and literature review to identify the model framework. The transformative learning model was implemented, evaluated and improved until the appropriate model was identified; 3: Establishing a pilot study to evaluate the feasibility of the model; 4: Develop a transformative learning model by synthesizing the data from phase 3 and literature review to identify the model framework; 5: Evaluate the effectiveness of the transformative learning model from interview form regarding (1) Creative thinking ability and emotional intelligence of student leaders, (2) Students' satisfaction with the model, (3) instructors' opinions towards the model, and (4) Approval of the model by experts. The samples included students leader at Praboromarajchanok Institute Central Region 1 and experts. Instruments consisted of questionnaires and focus group discussion. Data analysis was implemented by using on Mean and Standard Deviation (SD.). Content analysis was performed on qualitative data. The findings revealed that there were 5 components composed of (1) teachers, (2) authentic experience, (3) learning tools, 4) learning process, and 5) learning supportive technology. There were 9 steps comprised 1) providing learners facing with the critical issues, (2) self-examination, (3) serious and early evaluation on their own assumptions (4) open mind on changing, 5) exploration of new options, (6) planning new action, 7) initial trying on new roles, (8) creating ability and confidence on new roles, and (9) integration and blending. An evaluation of model effectiveness revealed that creative thinking ability and emotional intelligence of students leader were statistically higher than before learning ($p < .05$) (increase from 3.64 to 4.42 and 3.68 to 4.51 respectively) For satisfied evaluation, student leaders almost satisfied on the model in the high level (Mean=4.31, SD.=.56). All invited experts also approved the model and agree that the developed model can be used as a model for student development which enhance creative thinking and emotional intelligence..

Keywords: transformative learning, creative thinking, emotional intelligence